

Att vara norm inom idrotten

Man brukar säga att i samhället är det en fördel i många sammanhang att vara man. Vad tänker du i relation till golfen? Är det på samma sätt eller annorlunda?

Jag skulle säga att det är en stor fördel att vara man. Och det här är en spaning som jag har kommit till insikt om löpande under de senaste åren.

På vilket sätt har de fördelar?

Hela vår sport är byggd utifrån ett manligt perspektiv. Det är en engelsk gammal herrsport som vi importerade för 10 år sedan drygt. Vi tog med oss en massa bra saker, men det är också så att allt det dåliga, som handlar om "mannen i centrum", har ju också ärvts. Det gör att varje gång man tittar på sporten ser man en massa avvikelser som missgynnar kvinnor. Både hur vi sätter upp spelet och banorna och hur vi bemöter varandra.

Kan du ge exempel?

Den första spaningen gjorde jag för ganska många år sedan nu. Det är en insikt om att vi spelar på de banlängder vi gör: varför slår man ut därifrån man gör? Sanningen är att den är ganska lång, som män spelar ifrån. Det har att göra med slaglängd, och hur långt man orkar slå, och norm. Men kvinnor kom in ganska sent i spelet och fick egentligen anpassa sig och slå lite kortare, lite längre fram, utan någon som helst eftertanke om att det är rätt avstånd. En modern forskning visar ju att förmågan, fysisk förmåga, att slå en golfboll stämmer inte med vilka längder vi spelar. Där har du en väldigt tydlig missanpassning av vår sport.

Finns det fler sådana exempel?

Jag skulle säga att det finns en hel del också i attityder: hur vi ser på norm, vad vi ser som viktigt. I golf är det väldigt centralt att slå långt. Slå långt är norm och det är sådant som är eftersträvsvärt. Slår man långt som man så är man firad, slår man kort då slår man som en kärring.

Då benämns det som att "då spelar man som en kärring". Det finns fler sådana här benämningar som handlar om att misskreditera kvinnor egentligen, att nedvärdera deras prestation.

Har du några exempel på det?

Nej, det finns en massa värderingar om att "inte tusan ska vi gå fram och spela på rött", "inte ska du spela från kärring-tee" och så vidare. Det finns allt som handlar om att det kvinnor gör ofta nervärderas.

Ni har ju jobbat med det här projektet, eller arbetet, 50/50, vilka erfarenheter tar du med dig från det? Har du som man haft fördel av att vara just man i golfen?

Jag tror att jag har haft fördel. Definitivt.

Har du något exempel?

Jag har möjlighet att vara i de rum där det diskuteras. Jag är inkluderad i de samtalen och jag är med på arenorna i golf utanför Sverige – definitivt är det extremt manligt. Jag har möjlighet att vara med där också, så jag tror att jag har fördelen att se väldigt mycket. Samtidigt har jag också fördelen att kunna prata om de frågorna på ett sätt i de rummen.

Intressant. Den här manliga inkvoteringen kan också ge ett ansvar och möjlighet att förändra. Jag tror vi har ett jätteansvar om det ska bli en förändring.

Du har ju jobbet med det här projektet/arbetet på många sätt, vilka erfarenheter tar du med dig från det?

Jag skulle säga att det är väldigt mycket och från början var det här bara en egen spaning där man känner att det här är något vi borde göra något av, det här en uppenbar potential som faktiskt gör sporten roligare för fler. Men i takt med tiden så ser man ju att det dyker upp saker som vi måste jobba med. Värderingar som inte stämmer och utmana normer.

Vilka värderingar kan det handla om?

Jag skulle säga att det handlar om hur subtilt vi ser på varandra, hur vi bemöter varandra, hur vi inkluderar. Vi ser till exempel att det ofta är den manliga normen att bunta ihop folk och låta dem utvecklas tillsammans. Återigen, där saker som prestation är viktiga och där omhändertagandet som gör detta till en rolig upplevelse inte har samma betydelse.

Om du skulle försöka formulera vad som är problemet inom golfen kopplat till kön, hur skulle det se ut?

Jag skulle säga att det beror delvis på vår tradition och vår historia och hur sporten uppstått och att vi är 72–73 % män. Det gör att vi har hela tiden det fokuset först viket gör att vi varje gång vi planerar verksamhet och varje gång vi diskuterar hur vi ska sköta golf så blir det på männens villkor. Det är många gånger så att många män inte förstår det. Man ser inte att man diskriminerar i vardagen utan man tar det för att det ser ut så hos oss.

Har ni mött motstånd när ni har jobbat med detta projekt?

Vi har både mött väldigt mycket motstånd men jag tror att vi kommer att möta ännu mer motstånd nu när vi går skarpt. Fram till nu är folk så artiga, ungefär som ”det är väl trevligt att ni jobbar med det där, bara det inte berör oss i vår klubb så spelar det ingen roll”. Men jag tror det kommer att bli skapt läge nu när vi ska gå med många fler. Då kommer vi att möta kategorier män som inte förstår varför.

Det motstånd som hittills varit, hur har det yttrat sig?

Det har varit ändå förhållandevis, vad ska jag säga, positivt utan att det har varit behjärtansvärt. Det är väldigt många som resonerar just så att, ”ja men de där kan ni väl hålla på med, det är väl trevligt!” Men den här dedikationen har faktiskt förändrats i grunden, den tror jag inte finns överallt.

Vad betyder motståndet?

Vad det betyder, jag tror att det handlar i mycket stor grad om rädsla att deras egna privilegier ska förändras – deras egna roller ska förändras. Tittar man på bemanningar i styrelser och så vidare, så är risken att "om en kvinna ska in då är risken att jag åker ut". För mig är det väldigt svårt att förstå att om man anpassar en bana till kvinnor, eftersom det är en individuell sport, så behöver det inte påverka männens spel, men det finns en slags tro ändå att det kommer att göra det. Jag tror det handlar väldigt mycket om protektionism och mycket är undermedvetet.

Tänker du att de har rätt i det, så att säga? Att det är just männen som ska förändras?

Jag tror att det i grunden är männen som måste förändras i sitt perspektiv. Vi kan inte förvänta oss att kvinnor ska ändra sig, kvinnor ska inte anpassa sig till vår värld. Det handlar om att många män ska ta små steg.

Från ett personligt perspektiv är det något du sett eller erfarit, både som man och golfare då?

Jag tror att från början började det här utifrån ganska mycket okunskap, men en bild att det finns en logik i att göra något åt detta. Det finns inte något som säger att golf inte skulle kunna vara en jämställd idrott som man spelar på lika villkor. Det har väl gjorts att vi har startat upp och jobbat med det här projektet väldigt kunskapsmedvetet och tillfört personer utifrån som tillför kunskap. Forskning och andra personer som hjälpt oss med inspiration. I det kommer det ju plötsligt inspel som man inte tänkt på. Det kommer insikter som vi måste fundera på.

Till exempel vad då?

Ja, det handlar bland annat väldigt mycket om att prata oerhört mycket om normen: vad är norm? Jag kanske inte riktigt har tänkt så innan men det gör jag mycket mer nu och tittar och söker norm i allt, nästan. Det är nästan en fixidé "Hur gör vi här? Varför gör vi så här?".

Har du något exempel på norm som du upptäckt?

Normen, det handlar om vad vi sänder ut främst. Till exempel: Hur speglar vi golf och golftävlingar? Vilka tävlingar syns? Vilka tävlingar rapportera vi om? Vilka tävlingar finns på tävlingstablån? Jag menar, i Sverige har vi väl så goda golfare, både damer och herrar, likväl är det herrar som syns. Det är herrar som lyfts fram. Och vi har gjort det själva ganska mycket.

Du berättar en del om hur du ser problemen inom golfen och man brukar ju koppla problem till lösningar, så vilka lösningar ska ni jobba med?

Vi tror ju att om vi kan börja öka andelen kvinnor i alla positioner idag – inom de som jobbar med sporten och de som spelar – då kommer det att synas över tid. Här tar vi väldigt mycket hjälp av vad forskningen säger och vad som är nyttigt. Vi har ett mål där vi når 35 % andel kvinnor. Då vet vi att då kommer mycket av maktordningen att börja förskjutas. Och så är ju jag helt övertygad om att vår sport har förutsättningarna att bli en extremt intressant sport även för alla kvinnor. Som den inte är idag eftersom vi har en maktordning som trycker ner kvinnor. Jag tror att när jag blir gammal och kanske nästa generation tar över, så kommer sporten ha fler kvinnoutövare och vi kommer att få många av de kvinnor som idag väljer bort golf även fast de är intresserade därför att de tycker att det är fel. Här har vi inte rätt ordning liksom.

Antal är en del. Finns det andra saker som du ser framför dig?

Jag tror att det blir en ännu trevligare sport för alla om vi får en mycket mer mixad verksamhet. Om vi sätter upp spelet utifrån att alla ska trivas istället för hur män trivs, så kommer det uppenbarligare bli trevligare att vara på en golfbana. Vi kommer att locka fler juniorer och vi kommer i övrigt ha ett sammanhang som gör oss ännu starkare. Jag tror att i ett samhälle långt fram så kommer den här typen av sport som vi står för ha en ännu starkare roll, så det gäller att vi rättar till de fel vi har.

När vi pratar om problem så adresserar du väldigt mycket män och maskulinitet, vad tänker du behöver ske då framöver med maskulinitet, vad är lösningarna?

Vi ska ju inte ta bort de drivkrafter som så klart är viktiga för män. Mäns roll inom golfen ska naturligtvis finnas kvar. Men det som är så elegant med sporten är att du spelar ju på dina egna villkor. I ett litet sammanhang så ändrar vi utvecklingen och blir fler, men det kommer ändå inte förändra något för vissa män. Det gäller att se att det här är ett mervärde för alla, om vi kan utveckla sporten.

Men om jag bråkar lite med dig så sa du att det är på mäns villkor, och då tänker jag att det kanske är en förändring som ska ske vad det gäller mäns villkor, eller?

Ja, men det tror jag att det är på det sättet att det handlar om hur vi prioriterar resurser till exempel. Var lägger man pengar i en golfklubb någonstans? I banutveckling till exempel så skulle jag gissa att idag ligger det mesta på saker som män uppskattar mer. Det kan handla om snabbare greener och det kan handla om välskötta utslagsplatser och så vidare. Medan vi idag lägger väldigt lite resurser på kvinnor. Det är en fullständig självklarhet att titta på att i grunden bygga om golfbanor för att passa kvinnor bättre. Då är det investeringar vi pratar om som jag inte tror man ser framför sig idag.

Tänker du att det är skillnad på att säga att det är skillnad på att öka andelen kvinnor och lägga mer resurser till kvinnors golfande än att säga "minska andelen män och minska resurserna till män"?

Jag tror att vi har till exempel ett inflöde idag som är 60/40. Av alla som börjar spela golf så är det 60 % män och 40 % kvinnor, och det visar någonstans i grunden att det finns ett intresse för alla och att vi har saker som kvinnor tycker är intressanta. Väl inne i sporten så faller kvinnorna ifrån oerhört mycket fortare och det säger mig att det finns saker i vår sport som inte kvinnor attraheras av. Så om vi bara börjar i ett läge där vi behåller lika många av de som börjar så har vi kommit fantastiskt långt, och det skulle vara fullt möjligt.

Vad krävs då?

Då krävs att vi jobbar med attityder, bemötande, inkludering och att vi anpassar våra idrottsplatser och spelplatser så att det faktiskt blir lika kul och lika värderande att spela som kvinna.

Kommer det att påverka männens relation till golf?

Det kan påverka på det sättet att vi har ändliga resurser och det klart att för en klubb som prioriterar om så kan det bli mindre resurser på det som är mäns prioritering.